

1 – Jogaim a nyomozás során

A. Ha külföldi állampolgár vagyok, ez befolyásolja a nyomozást?

Igen, alapvetően azért, mert néhány további jog és garancia is vonatkozik Önre (lásd még *alább*).

B. Melyek a nyomozás szakaszai?

i. Bizonyítékgyűjtési szakasz / A nyomozók hatásköre

A rendőrség bűnügyi nyomozással kapcsolatos tevékenységéről a büntetőeljárás törvénykönyv 347–357. cikkei rendelkeznek; az ügyész tevékenységét a büntetőeljárás törvénykönyv 358–378. cikkei szabályozzák.

ii. Rendőrségi őrizet

A büntetőeljárás törvénykönyv 384. cikke értelmében a kirívó esetektől eltekintve – amikor a bűnügyi rendőrség a bűncselekmény elkövetése közben a gyanúsítottat kötelező- vagy opcionális letartóztatásba helyezi –, ha olyan konkrét tényezők állnak fenn, amelyek – akár a gyanúsított azonosításának lehetetlenségével összefüggésben – arra utalnak, hogy a szökés veszélye megalapozott, az ügyész elrendeli az előzetes letartóztatást, vagy mielőtt az ügyész átvénné a nyomozást, a bűnügyi rendőrség saját kezdeményezésére ideiglenes letartóztatást hajt végre az olyan személy ellen, akit a törvény szerint életfogytig tartó szabadságvesztéssel vagy legalább két évtől legfeljebb hat évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekménnyel, vagy hadifegyverrel és robbanóanyaggal elkövetett bűncselekménnyel, vagy terrorizmussal – ideértve a nemzetközi terrorizmust is – illetve a demokratikus rend felforgatása céljából elkövetett bűncselekménnyel gyanúsítanak.

iii. Kihallgatás

A vizsgálat alá vont személy, még akkor is, ha őrizetbe vették vagy más okból fogva tartják, önként vesz részt a kihallgatáson, a szökés vagy erőszak kockázatának megelőzéséhez szükséges biztosítékok mellett; az önrendelkezési szabadság befolyásolására vagy a tények emlékezetének és értékelésének megváltoztatására alkalmas módszerek vagy technikák nem alkalmazhatók, még a kihallgatott személy beleegyezésével sem.

iv. Előzetes letartóztatás

Az előzetes letartóztatásról és egyéb személyi felügyeleti intézkedésekről a büntetőeljárás törvénykönyv 272–315. cikkei rendelkeznek. A személyi felügyeleti intézkedések rendszerét a célszerűség és az arányosság elvei szabályozzák, amelyek alapján főszabályként a bírónak az intézkedések elrendelésekor figyelembe kell vennie egyrészt az egyes intézkedések konkrét alkalmasságát az adott esetben teljesítendő elővigyázatossági követelmények jellegéhez és mértékéhez képest, másrészt pedig az egyes intézkedéseknek arányban kell állniuk a tények súlyával és a kiszabott vagy kiszabható büntetéssel.

C. Milyen jogaim vannak a nyomozás során?

i. Jogom van tolmácsolás és fordításához?

Igen, a büntetőeljárás törvénykönyv 143. cikkével összhangban.

ii. Milyen jogaim vannak a tájékoztatással és az iratokhoz való hozzáféréssel kapcsolatban?

E tekintetben általánosságban meg kell jegyezni, hogy az előzetes nyomozás befejezéséről szóló értesítés, amelyről a gyanúsítottat és a választott védőjét értesítik, tartalmazza az eljárás alapjául szolgáló tények rövid ismertetését, az állítólagosan megsértett jogszabályi rendelkezéseket, valamint a cselekmény időpontját és helyét, kiemelve, hogy az elvégzett nyomozással kapcsolatos dokumentumokat az ügyészségen letétbe helyezték, és hogy a gyanúsított és védője jogosult azokba betekinteni és azokról másolatot készíteni; ezen túlmenően különleges szabályokat állapítanak meg a tájékoztatáshoz való jogra és az ügyiratban szereplő dokumentumokhoz való hozzáférés jogára vonatkozóan, különösen a kihallgatás lefolytatásával vagy a személyi védelmi intézkedés elrendelésével kapcsolatban.

iii. Jogom van-e ügyvédhez és ahhoz, hogy egy harmadik személyt tájékoztassak a helyzetemről?

A gyanúsított/vádlott legfeljebb két védőt jelölhet ki; a gyanúsítottat/vádlottat, aki nem jelölt ki védőt, vagy akinek nincs védője, hivatalosan kirendelt védő segíti. Az ellenőrzésekre és házkutatásokra különleges rendelkezések vonatkoznak, beleértve az érintett személynek azt a jogát, hogy képviselő segítse, amennyiben az könnyen elérhető és alkalmas.

iv. Jogosult vagyok-e költségmentességre?

Igen, amennyiben a vonatkozó hatályos rendelkezésekben meghatározott feltételek teljesülnek.

v. Amiről tudni kell:

a) Az ártatlanság vélelme

Az olasz alkotmány 27. cikke kimondja, hogy a vádlottat a jogerős ítélet meghozataláig nem lehet bűnösnek tekinteni.

b) A hallgatáshoz való jog és az önvádtól való tartózkodás joga

E tekintetben többek között meg kell jegyezni, hogy a kihallgatás megkezdése előtt a személyeket tájékoztatni kell arról, hogy vallomásuk minden esetben felhasználható ellenük, és hogy – az adatszolgáltatási kötelezettségre is figyelemmel – jogosultak arra, hogy ne válaszoljanak semmilyen kérdésre, de az eljárás ilyenkor is folytatódik; e rendelkezések be nem tartása a kihallgatott személy által tett bármely nyilatkozatot felhasználhatatlanná tesz.

c) Bizonyítási teher

Általában az ügyészre hárul a bizonyítási teher a vádemeléssel, a büntetőjogi felelősséggel és a büntetés vagy megelőző intézkedés meghatározásával kapcsolatos tények tekintetében.

vi. Milyen különleges óvintézkedések vonatkoznak a kiskorúakra?

A gyermekek és fiatalok elleni büntetőeljárásra vonatkozó szabályokat az 1988. szeptember 22-i 448. sz. elnöki rendelet tartalmazza, amely általánosságban a gyanúsított/vádlott számára kedvezőbb rendszert határoz meg mind az előzetes nyomozás, mind a bírósági eljárás során.

vii. Milyen különleges óvintézkedések vonatkoznak a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyekre?

Általános szabályként a vonatkozó személyhez fűződő jogok védelmére vonatkozó általános szabályokat kell alkalmazni.

D. Milyen jogi határidők vonatkoznak a nyomozásra?

Általában, ha az ügyész nem kéri az ügy elutasítását, akkor a bűncselekményt elkövető személy nevének a bejelentett bűncselekmények nyilvántartásába való bejegyzésétől számított hat hónapon belül büntetőeljárást kell indítania; ez a határidő a büntetőeljárás törvénykönyv 407. cikke (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott bűncselekmények (szervezett bűnözés, terrorizmus, lőfegyverrel vagy kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények és egyéb súlyos bűncselekmények) esetében egy évre hosszabbodik. Az ügyész a határidő lejárta előtt minden esetben kérheti az előzetes nyomozásért felelős bírótól a fent említett határidő indokolt esetben történő meghosszabbítását; az ügyész általában további meghosszabbítást kérhet különösen összetett nyomozás esetén, vagy ha objektíve lehetetlen a meghosszabbított határidőn belül lezárni a nyomozást; az előzetes nyomozásért felelős bíró hat hónapot meg nem haladó időtartamra engedélyezheti a hosszabbítást. Az előzetes nyomozás időtartama – az esetleges hosszabbításokat is figyelembe véve – általában nem haladhatja meg a 18 hónapot. A maximális időtartam azonban két év, ha az előzetes nyomozás a 407. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett bűncselekményekre vonatkozik, vagy a törvényben meghatározott egyéb korlátozott, különleges esetekben.

E. Milyen intézkedéseket hoznak a nyomozati szakaszban, beleértve az előzetes letartóztatás alternatíváit és a saját államba történő átadás lehetőségeit (igazságügyi felügyeletet elrendelő európai határozat)?

Az előzetes letartóztatáson kívül a következő személyi felügyeleti kényszerintézkedések is elrendelhetők: az ország elhagyásának tilalma, a bűnügyi rendőrségen való jelentkezési kötelezettség, a családi otthonból való eltávolítás, a sértett által rendszeresen látogatott helyek látogatásának tilalma, meghatározott címen való tartózkodás tilalma és kötelezettsége, házi őrizet, az anyák számára enyhített fogva tartási renddel rendelkező intézményekben történő ideiglenes fogva tartás, egészségügyi intézményben történő ideiglenes fogva tartás.

■ Last update: 14/02/2012

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.